
Všichni dobří studenti

Všichni dobří studenti

PRAVO

21.1.2012, Právo, Strana 6, Publicistika, autor: Martin Hekrdla

Když ministr školství Josef Dobeš ve čtvrtek obvinil rektora Univerzity Karlovy Václava Hampla, že „podněcuje... akademickou obec včetně studentů k sociálním nepokojům“, jako by tím navázal na myšlenkové poklady vlastní – sedmnáct let staré – diplomové práce. I v ní se skoro všechno míjí s jakoukoli úsudkovou logikou.

K sociálním nepokojům přece podněcuje hlavně Dobeš reformou vysokých škol. Zatímco Hampl, nepřilíš dávno ještě zastánce školného, se takřkajíc veze s vlnou sociálního rozhořčení studentů, jejich rodičů a většiny společnosti. Tohle psycholog bártovských čmucharů, obálkařů a ženských vnad s přidanou hodnotou pro ABL asi nikdy nepochopí. Ani kdyby znovu – tentokrát zodpovědně – vystudoval a vznikl mu jakýs taký nárok na ministerskou funkci.

Nicméně ho chválím, že na vzpuru proti školnému a byznysmenům v akademických senátech, v nichž mají být hlasy studentstva převálcovány, použil opravdu trefný výraz: sociální nepokoje. Toť trefa evropského, ba světového významu.

Revoluční dimenze studentského hnutí – takto se již k tématu bez mrknutí oka leckde hovoří – je dnes dána sociálními proměnami studentského „stavu“. Jestliže v nejuspěšnějších zemích dosáhlo vysokoškolského vzdělání 30 až 50 procent lidí, má to důsledky.

Za prvé, diplom již dávno není klíčem k privilegovaným sociálním pozicím, nýbrž nanejvýš k pouhé zaměstnatelnosti. A za druhé, projevy nespokojenosti studujících s životními výhledy (např. na splátky školného už z dvojnásobku minimální mzdy) nabývají nyní masových rozměrů.

Rád bych Dobeše utěšil, že studující věková kohorta mezi raným mládím a dospělostí se obvykle vyznačuje – kromě neutuchající „revoluční“ vynalézavosti – především tím, že jak náhle vzplane, tak i vyhasíná. Ano, spektakulární pozdvižení rakouských a německých studentů na podzim 2009 (Pro všechny studenty bohaté rodiče!, psali po zdech Vídňě) skončilo rozchodem militantů na vánoční prázdniny. Ale pozor! Následující zima 2010–2011 v Británii otrásla celou zemí, když studenti protestovali proti ztrojnásobení školného, obsadili banku a za nelítostných bojů s policií obléhali právě hlasující parlament. Viditelně otřesený redaktor BBC Nick Robinson hlásil z terénu: „Vláda může vyhrát hlasování, ale nemá argumenty a ztratila kontrolu v ulicích.“ Loňský odpor studentů v Chile ke školské reformě Pinerovy vlády přerostl v sociální nepokoje celonárodního rozsahu proti neoliberalní politice, zděděné z Pinochetovy éry a střídavě i nadále realizované jak křesťanskými demokraty, tak socialisty. Ještě to neskončilo.

Masovost „studentského lidu“ a univerzálnost jeho požadavků je všude stále víc zřejmá. Jestliže „vzdělání není zbožím“, co všechno ještě není – nesmí být – dáváno do frcu? Jestliže je třeba hájit akademické svobody, které další svobody byly již zakoupeny a zmrhány?

Začíná nám pomalu docházet, že nemusíme být studenty, většinou dosud